

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 38.

V Mariboru, dne 18. septembra 1902.

Tečaj XXXVI.

Naprej za svoj dom !

Deželnozbarske volitve se bližajo! Vsak volilni mož ve, da se mu bodo približali ob tej priložnosti različni prijatelji ter mu bodo svetovali različne poslance. Ta bode hvalil tega, a grajal onega, drugi bode zopet zavljali na ona dva ter hvalil in priporočal tretjega. Vnel se bode boj, bud političen boj. Na edni strani bodo stali vrli možje, narodnjaki, svesti si svoje narodne dolžnosti in vneti za blagor našega zaničevanega slovenskega ljudstva; na drugi strani pa njihovi fanatični in brezobzirni nasprotniki.

S trepetajočim srcem bode gledala mati Slovenija na ta boj!

Slovenci! rojaki! da, mati Slovenija bode videla ta boj. In če bote stali v njenih vrstah, če se boste borili, svesti si svoje narodne dolžnosti, pod njeno zastavo, na kateri se blišči zlati rek: Vse za vero, dom, cesarja! potem bode njeno srce veselo utripalo. Veselilo se bode svojih zvestih in vernih sinov, njeno lice bode veselja žarelo narodnega ponosa.

Toda, z žalostnim srcem bode njeno oko zrlo na te, ki bodo, čeravno njenе slovenske krvi, stali vendar, pozabivši na samega sebe ter pozabivši svojo mater, v nasprotnih vrstah. Ravno tako, kakor se vsaki materi krči od bolečine srca, ko vidi svojega sina na krvih potih, kakor joka in moli, da bi ga Bog pripeljal na pravo pot, tako se bode srce od narodne bolečine krčilo materi Sloveniji nad svojimi izgubljenimi sinovi.

Listek.

S l o v o.

A. P. K.

V Mariboru, dne 15. t. m.

Solnčni žarki zgubljajo svojo moč, dež pada pogosteje na zemljo, zrak se ohlaja. Travniki so pokošeni, na poljh dozoreva zadnje silje. Listje na drevesih šušti skromnotno, začelo je rumeneti, prvi odmrli listi padajo že na zemljo. Pod jesen gre, poletje jemlje od nas slovo.

Cudno, istočasno, ko se poslavljajo življenje v naravi od nas, vrsi se tudi v našem človeškem življenju toliko sloves . . . !

Dež lije in nekako otožen pohajkujem po ulicah našega mesta. Težki vozovi s tovori ropotajo okorno po mestnem tlaku, zaprte kočije drdrajo mimo nas, da se jim ljudje komaj izogibajo.

Koliko ljudi je danes v mestu! Ah, to so naši slovenski ljudje! Velike, težke dežnike držijo v krepkih rokah nad seboj in polagoma se pomikajo po ulicah naprej. Pred njimi pa se vrtijo in ozirajo v krasne izložbe njihovi sinčki, starišev ljubljenčki, naši slovenski dijaki.

Dijaki so se vrnili k nam in oživilo je zopet naše mesto. Ali še si niste ogledali

Volilci, volilni možje! v katerih vrstah boste stali vi? Premislite! Ali se bode veseli vas mati Slovenija, ali bode s ponosom zrla na svoje zveste sinove, ker boste v njih vrstah, ali pa se bode njeno oko očitajoče, tužno in jezno oziralo na vas, ker se sramujete, da ste njene krv, ker ste janičarji, ker ste podlaga tujčevi peti, ker se bojujete zoper svoje lastne brate, ker ste v nasprotnih vrstah.

Ne!!! — Kaj ne, dragi rojaki? Nikoli ne!!! Vi boste na dan volitve stali kakor skala za sveto narodno stvar, za blagor mile naše slovenske domovine. Volili boste take može, ki ljubijo vas, ki ljubijo vaš narod, kateri mu ne kopljajo narodnega groba, kateri ljubijo vašo mater Slovenijo.

Ne boste se dali preslepiti od narodnih nasprotnikov, ki vas bodo nagovarjali, da bi volili vašemu narodu nasprotne poslance, te, ki grdijo vaš lepi jezik, ki se mu posmehujejo, ki ga hočejo ugonobiti. Takemu, ki vam kaj takšnega svetuje, recite:

Hrast se omaja in hrib,
Zvestoba Slovencev ne gane!

Politični ogled.

Volitve v deželnem zboru. Volitve v štajerski dež. zbor so razpisane, in sicer bodo volili volilci iz kmečkih občin dne 4. novembra, iz mest in trgov dne 7. novembra, iz velenovestva 11. novembra. Volilci ne volijo naravnost, ampak po volilnih možeh. Kedaj bodo volitve volilnih mož, naznanih bodo

natančneje naših dijakov, kadar se vračajo z velikih počitnic v mesto nazaj? Poglejte jih! Ž njih odseva vsa velika skrb in globokonežna ljubezen slovenskih starišev do svojih otrok.

Njihovo perilo je čisto, snežno-belo, lepo polikano. To so jim nemara poskrbele pridne sestrice, ki so tudi malec ponosne, da so njihovi bratci dijaki. Vsa obleka, od klobuka doli do čevljev, je nova, in človeku se zdi, kakor bi duhtel od nje še tisti prijetni vonj novega blaga. Hlače so od zadaj in spredaj skrbno polikane na rob. To je delo vestnega krojača, ki se zaveda, da siva dijakom, ki se bodo s to obleko kazali po mestu. Vsa obleka je sicer nekoliko prevelika, a to nič ne de, stariši so naročili tako, ker dobro vedo, da še ta mlada bitja rastejo. Tudi čevlji so novi. Nekako trdo še se stopa ž njimi po mestnem tlaku, a to se bo v par dneh obrnilo na bolje. Prej bose noge in mehka zemlja, sedaj trdi tlak in novo obutalo, — vsak prehod je pač težak!

Dijaki hodijo te dni zopet po naših ulicah, za njimi stopajo njih blagi stariši. Dijaki obrazji so veseli. Kaj je njim slovo? Mlada srca še ne poznajo onih britkih, žalnih čustev, ki leže v vsakem slovesu. A stariši! Njih obrazji so resno-žalostni. Dolgih deset mesecev bodo zopet najljubši jim sinovi v

okrajno glavarstvo pravočasno vsem občinam. Prosimo somišljenike, da nas obvestijo o tem. Slovenci na Spodnjem Štajerskem volijo v sledenih krajih poslance za kmetsko skupino: v celjskem okraju (2 poslance) Celje, Vrantsko, Gornjigrad, Šmarje in Konjice; v slovenjegraškem (1 poslanec) Slovenjgradec, Šoštanj, Marenberg; v mariborskem (2 poslance) Maribor, Slovenska Bistrica in Sv. Lenart; v ljutomerškem (1 poslanec) Ljutomer, Ormož, Gornja Radgona; v ptujskem (1 poslanec) Ptuj, Rogatec; v brežiškem okraju (1 poslanec) Brežice, Kozje, Sevnica. V mestnih skupinah volijo Slovenci v skupini Maribor, Ptuj, Celje, Slovenjgradec.

Deželni zbori na Štajerskem, Koroškem, Zgornjem in Spodnjem Avstrijskem, Solnograskem, Moravskem, Šleziji in na Vorarlberškem so razpuščeni. Nove volitve se niso za vse dežele določene.

Tržaški Slovenci so priredili zadnjo nedeljo velikanski shod, na katerem so zahtevali ljudske volitve za slovenske otroke v Trstu. Nad 5000 tržaških slovenskih otrok nima v Trstu nobene ljudske šole, in okoli 9000 otrok iz okolice in mesta nobene srednje šole. To so vnebovijoče razmere. Že celih 18 let prosijo tržaški Slovenci vlado za odpomoč, a vlada ima za Slovence le gluha ušesa. Shod v nedeljo je bil vrlo dobro obiskan. Udeležilo se ga je nad 6000 ljudi. Ko je predsednik Mandič zaključil zborovanje, zaklical je množicam: »Ako pa ne pomore tudi ta današnji nastop, pojdem na ulico.« Tem

tuji oskrbi! Ali se jim ne odtujijo v tem času toliko ljubljena sinovska srca? Vse žrtvujejo zanje, ali naj bodo te žrtve zaman? Mamicam tečejo solze ob slovesu, a tudi očetom utriplje srce mehkeje — — —

Zdaj so jemali po naših slovenskih vseh naši dijaki slovo, kmalu pridejo za njimi drugi naši mladeniči na vrsto. To so tisti, o katerih pojemo, da »cesar jih hoče k vojakom imeti«. Veselo popevajo in ukajo okoli po vseh in se delajo prav korajzne, kakor se mladim vojakom spodobi. Ej, mladeniči, ali vam je v srcu tudi tako veselo? Zdi se mi, kakor da morate vsak dan tolažiti svoje srce z besedami:

Oj srček ti moj,
nikar ne žaluj,
z veseljem zavriškaj, zapoj!

Ni vsak vesel, kdor se smeje in prepeva. Dijaki so vajeni jemati slovo, izbranim mladeničem vojakom je to težje. Vedno živijo pri stariših, drug so z drugim že tesno spojeni. Zdaj pa pride naenkrat klic, da morajo daleč proč od starišev, daleč proč od domovine v tuje, neznane kraje.

Materino srce je najmehkeje, najnežnejše. Odkar ve, da jo mora zapustiti dragi ji sin, večkrat se skrije drugim očem in se udaja otožnim mislim. Zadnje dni pred ločitvijo se ji vljivo pogosto britke solze po velem obrazu

Pesmarci listi dobé
so v tiskarni in pri
gospoda Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopis se ne vrá-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisce enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.